

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI – KLASA V

Podręcznik: „Lekcja muzyki 5”

Wydawnictwo: Nowa Era

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Kilbach

Liczba godzin: 1 godzina tygodniowo

I. Zasady oceniania

W klasie V ocenie podlegają przede wszystkim:

- śpiew,
- gra na instrumencie melodycznym i perkusyjnym,
- wykonywanie rytmów,
- słuchanie i rozpoznawanie muzyki,
- znajomość podstawowych pojęć i znaków muzycznych,
- znajomość wybranych form muzycznych,
- znajomość instrumentów,
- znajomość wybranych kompozytorów i utworów,
- aktywność muzyczna,
- działania twórcze i improwizacyjne,
- praca indywidualna i zespołowa,
- systematyczność i zaangażowanie.

Ocenianie będzie uwzględniać indywidualne możliwości ucznia, jego wysiłek, postępy oraz zaangażowanie, a nie wyłącznie naturalne uzdolnienia muzyczne.

II. PODZIAŁ MATERIAŁU NA PÓŁROCZA

I PÓŁROCZE

WRZESIEŃ

1. Na dobry początek

Materiał:

- organizacja pracy na lekcjach muzyki;
- zasady wspólnego muzykowania;
- piosenka „Z naszymi marzeniami”;
- akompaniament rytmiczny;
- zabawy muzyczne;
- przypomnienie wiadomości z klasy IV.

Uczeń:

- śpiewa piosenkę w grupie;
- wykonuje prosty akompaniament rytmiczny;
- przestrzega zasad wspólnego muzykowania;
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach.

2. Tajemnicze muzyczne znaki

Materiał:

- repetycja;
- volta;
- da capo al fine;
- fermata;
- zapis nutowy;
- piosenka „Na wędrowną”;
- utwór „Na skróty”.

Uczeń:

- rozpoznaje poznane symbole;
- wyjaśnia ich znaczenie;
- potrafi zastosować je podczas wykonywania utworu;
- odczytuje prosty zapis muzyczny.

3. Muzyczne rozmowy

Materiał:

- okresowa budowa utworu;
- poprzednik i następnik;
- pytanie i odpowiedź muzyczna;
- piosenka „Włazł kotek na płotek”;
- utwór „Sto lat”;
- gra zespołowa.

Uczeń:

- rozpoznaje poprzednik i następnik;
- wyjaśnia pojęcie okresu muzycznego;
- wskazuje budowę okresową;
- wykonuje utwory w zespole.

PAŹDZIERNIK

4. Muzyka w roli głównej

Materiał:

- muzyka i jej funkcje;
- różne formy prezentacji muzyki;
- koncert;
- recital;
- festiwal;
- słuchanie muzyki;
- piosenka „Muzyka”.

5. Dla nauczycieli

Materiał:

- piosenka „Nauczycielom”;
- śpiew;
- gra na flecie/dzwonkach;
- instrumenty perkusyjne;
- akompaniament;
- ruch przy muzyce.

6. Warsztat muzyczny

Powtórzenie i utrwalenie:

- znaków muzycznych;
- okresowej budowy utworu;
- form prezentacji muzyki;
- śpiewu;
- gry;
- rytmu.

LISTOPAD

7. Wolno, szybciej, coraz szybciej

Materiał:

- tempo;
- agogika;
- rodzaje tempa;
- metronom;
- piosenka „Jesienny berek”;
- „Rapowanka”;
- słuchanie utworów.

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie tempa;
- rozpoznaje różne tempa;
- zna podstawowe oznaczenia tempa;
- wyjaśnia działanie metronomu;
- wykonuje rytmiczne recytacje.

8. Formy ABA i ABA¹

Materiał:

- forma ABA;
- forma ABA¹;

- budowa trzyczęściowa;
- słuchanie;
- „Śpiewanka ABA”;
- „Rośnie jabłoń w sadzie”;
- walc Chopina.

Uczeń:

- rozpoznaje formę ABA;
- rozpoznaje ABA¹;
- wskazuje części utworu;
- porównuje formy;
- wykonuje prosty utwór w określonej formie.

9. Metrum, czyli miara

Materiał:

- metrum;
- takt;
- kreska taktowa;
- oznaczenie metrum;
- taktowanie;
- metrum 2/4, 3/4, 4/4;
- ćwiczenia rytmiczne.

10. Dzisiaj wielka jest rocznica...

Materiał:

- pieśni żołnierskie i legionowe;
- „Pierwsza Brygada”;
- „Piechota”;
- muzyka patriotyczna;
- właściwa postawa podczas wykonywania hymnu i pieśni patriotycznych.

GRUDZIEŃ

11. Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy

Materiał:

- tradycje muzyczne;
- muzyka ludowa;
- zabawy muzyczne;
- piosenki „Andrzeju, Andrzeju”, „A idźże, chodaczku”.

12. Warsztat muzyczny

Powtórzenie:

- tempa;
- metrum;
- form ABA i ABA¹;
- pieśni patriotycznych;
- zapisu rytmicznego;
- śpiewu i gry.

13–14. Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe

Materiał:

- kolędy;
- pastorałki;
- tradycje bożonarodzeniowe;
- „Z narodzenia Pana”;
- „W dzień Bożego Narodzenia”;
- śpiew zespołowy;
- akompaniament.

STYCZEŃ

15. W zimowym nastroju

Materiał:

- nastrój w muzyce;
- środki muzyczne służące tworzeniu nastroju;
- muzyka ilustracyjna;
- słuchanie muzyki;
- „Zima lubi dzieci”.

16. Usprawiedliwione spóźnienie, czyli kanon

Materiał:

- forma kanonu;
- unisono;
- wielogłos;
- polifonia;
- kanon wokalny;
- kanon instrumentalny;
- „Mały kanon”;
- „Panie Janie”.

17. Zaśpiewajmy i zagrajmy w kanonie!

Materiał:

- praktyczne wykonanie kanonu;
- śpiew wielogłosowy;
- gra w kanonie;
- gama C-dur;
- kanon rytmiczny;
- J. Pachelbel – „Kanon D-dur”.

18. Warsztat muzyczny

Podsumowanie materiału I półrocza.

III. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY – I PÓŁROCZE

OCENA CELUJĄCA – 6

Uczeń:

- bezbłędnie zna i stosuje poznane znaki muzyczne;
- samodzielnie posługuje się zapisem nutowym;
- bardzo dobrze rozpoznaje i analizuje budowę okresową;
- rozpoznaje formy ABA i ABA¹;
- zna rodzaje tempa i potrafi je zastosować w praktyce;
- rozpoznaje metrum i prawidłowo taktuje;
- samodzielnie wykonuje ćwiczenia rytmiczne;
- śpiewa poznane piosenki czysto, rytmicznie i z interpretacją;
- bardzo dobrze gra na instrumencie;
- samodzielnie wykonuje prosty akompaniament;
- rozpoznaje i wykonuje kanon;
- potrafi wykonać utwór wielogłosowo;
- zna i interpretuje pieśni patriotyczne oraz kolędy;
- potrafi samodzielnie wypowiedzieć się na temat słuchanej muzyki;
- podejmuje działania twórcze i improwizacyjne;
- wykazuje inicjatywę i ponadprzeciętne zaangażowanie.

OCENA BARDZO DOBRA – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze zna poznane znaki muzyczne;
- wyjaśnia znaczenie repetycji, volty, da capo al fine i fermaty;
- rozpoznaje budowę okresową;

- zna pojęcia poprzednik i następnik;
- rozpoznaje formę ABA i ABA¹;
- zna podstawowe rodzaje tempa;
- zna pojęcia tempo i agogika;
- zna podstawowe rodzaje metrum;
- prawidłowo wykonuje proste rytmy;
- śpiewa poprawnie większość poznanych piosenek;
- gra proste melodie;
- wykonuje akompaniament;
- rozpoznaje kanon i potrafi go wykonać;
- zna podstawowe informacje dotyczące pieśni patriotycznych i tradycji bożonarodzeniowych;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach.

OCENA DOBRA – 4

Uczeń:

- zna większość poznanych znaków;
- rozpoznaje repetycję i fermatę;
- z pomocą wyjaśnia znaczenie pozostałych skrótów;
- zna pojęcie okresu muzycznego;
- rozpoznaje podstawowe formy;
- zna podstawowe rodzaje tempa;
- rozpoznaje metrum;
- wykonuje proste rytmy;
- śpiewa w grupie;
- wykonuje proste melodie na instrumencie;
- rozpoznaje kanon;
- uczestniczy w śpiewie wielogłosowym;
- zna podstawowe informacje o pieśniach patriotycznych;
- jest aktywny na lekcjach.

OCENA DOSTATECZNA – 3

Uczeń:

- zna podstawowe znaki muzyczne;
- rozpoznaje niektóre wartości rytmiczne;
- zna pojęcie tempa;
- rozpoznaje podstawowe metrum;
- z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia rytmiczne;
- zna pojęcie formy ABA;

- rozpoznaje kanon;
- zna wybrane pieśni patriotyczne i kolędy;
- śpiewa w grupie;
- podejmuje próby gry;
- wykonuje podstawowe zadania z pomocą nauczyciela.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA – 2

Uczeń:

- rozpoznaje pojedyncze znaki muzyczne;
- zna niektóre podstawowe pojęcia;
- podejmuje próby wykonywania rytmów;
- z pomocą rozpoznaje metrum;
- podejmuje próbę śpiewania;
- wykonuje fragment prostego utworu;
- uczestniczy w śpiewie grupowym;
- przy pomocy nauczyciela wykonuje kanon;
- podejmuje pracę na lekcji.

OCENA NIEDOSTATECZNA – 1

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności;
- nie rozpoznaje podstawowych znaków muzycznych;
- nie podejmuje prób śpiewu;
- nie wykonuje prostych ćwiczeń rytmicznych;
- nie podejmuje prób gry na instrumencie;
- nie uczestniczy w działaniach muzycznych mimo pomocy nauczyciela;
- nie wykazuje postępów wynikających z podejmowanej pracy.

IV. OCENA ŚRÓDROCZNA

Ocena śródroczna uwzględnia całokształt pracy ucznia w I półroczu i nie jest prostą średnią arytmetyczną ocen częściowych.

Na ocenę celującą – 6

Uczeń w I półroczu:

- bardzo dobrze opanował wszystkie podstawowe i ponadpodstawowe wiadomości;
- aktywnie śpiewa i gra;
- bardzo dobrze radzi sobie z rytmem i zapisem muzycznym;
- rozpoznaje formy muzyczne;

- zna metrum, tempo i znaki muzyczne;
- potrafi wykonać kanon;
- angażuje się w działania twórcze;
- jest systematyczny i samodzielny.

Na ocenę bardzo dobrą – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował materiał;
- poprawnie wykonuje ćwiczenia praktyczne;
- śpiewa i gra;
- zna podstawowe pojęcia;
- rozpoznaje formy muzyczne;
- zna metrum i tempo;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Na ocenę dobrą – 4

Uczeń:

- opanował większość materiału;
- wykonuje większość zadań praktycznych;
- zna podstawowe pojęcia;
- śpiewa w grupie;
- podejmuje grę na instrumencie;
- jest zazwyczaj aktywny.

Na ocenę dostateczną – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości;
- wykonuje najprostsze zadania;
- z pomocą nauczyciela śpiewa i gra;
- zna podstawowe pojęcia;
- uczestniczy w zajęciach.

Na ocenę dopuszczającą – 2

Uczeń:

- opanował minimum wiadomości;
- wykonuje zadania przy znacznej pomocy;
- podejmuje próby śpiewania, gry i ćwiczeń rytmicznych;
- wykazuje minimalne zaangażowanie.

Na ocenę niedostateczną – 1

Uczeń:

- nie opanował wymagań koniecznych;
- nie podejmuje pracy;
- nie wykonuje podstawowych zadań;
- nie wykazuje postępów.

V. II PÓŁROCZE

LUTY

19. Na wielu strunach – instrumenty strunowe

Materiał:

- instrumenty strunowe;
- strunowe smyczkowe;
- strunowe szarpane;
- strunowe uderzane;
- budowa i sposób wydobywania dźwięku;
- lutnictwo;
- „Instrumenty strunowe”;
- „W murowanej piwnicy”;
- „Pieski małe dwa”.

Uczeń:

- dokonuje podziału instrumentów strunowych;
- rozpoznaje ich brzmienie;
- określa sposób wydobywania dźwięku;
- potrafi wskazać instrumenty na ilustracji.

MARZEC

20. Młodość Fryderyka Chopina

Materiał:

- dzieciństwo i młodość Chopina;
- edukacja muzyczna;
- Warszawa;
- pierwsze kompozycje;
- mazurek;
- „Gdy Chopin grał”;
- słuchanie mazurków i koncertu fortepianowego.

21. Na ludową nutę – krakowiak

Materiał:

- polskie tańce narodowe;
- krakowiak;
- synkopa;
- rytm krakowiaka;
- kapela ludowa;
- instrumenty ludowe;
- „Hej, na krakowskim rynku”;
- „Krakowiaczek jeden”.

22. Folklor naszych sąsiadów

Materiał:

- folklor krajów sąsiadujących z Polską;
- muzyka ludowa;
- instrumenty ludowe;
- tradycje muzyczne;
- „Tańczuj, tańczuj”;
- „Żuraw”.

KWIECIEŃ

24. Śpiewajmy razem – chór

Materiał:

- muzyka wokalna;
- solista;
- zespół wokalny;
- chór;
- chór dziecięcy;
- chór mieszany;
- chór męski;
- chór żeński;
- a cappella;
- śpiew wielogłosowy.

25. Warsztat muzyczny

Utrwalenie:

- instrumentów strunowych;

- Chopina;
- krakowiaka;
- folkloru;
- rodzajów chórów;
- śpiewu i gry.

26. Muzyka i przyroda

Materiał:

- muzyka ilustracyjna;
- muzyka programowa;
- muzyczne przedstawianie zjawisk przyrody;
- słuchanie utworów:
- E. Grieg – „Poranek”,
- N. Rimski-Korsakow – „Lot trzmiela”,
- C. Saint-Saëns – „Słoń”,
- M. Musorgski – „Noc na Łysej Górze”.

MAJ

27. Na majówkę

Materiał:

- gestodźwięki;
- instrumenty perkusyjne;
- rytmizacja;
- akompaniament;
- ruch przy muzyce;
- „Ja mam tylko jeden świat”;
- „Majówkowa poleczka”.

28. O rodzinie w rytmie rock and rolla

Materiał:

- rock and roll;
- charakterystyczny rytm;
- podstawowy krok;
- muzyka rozrywkowa;
- akompaniament;
- „Familijski rock and roll”.

29. Przy ognisku, czyli o akompaniamencie

Materiał:

- funkcje akompaniamentu;
- rodzaje akompaniamentu;
- burdon;
- akompaniament rytmiczny;
- akompaniament harmoniczny;
- półplayback;
- „Płonie ognisko w lesie”;
- „Stokrotka”.

CZERWIEC

30. Wakacje!

Materiał:

- powtórzenie materiału klasy V;
- śpiew;
- gra;
- rytm;
- formy muzyczne;
- instrumenty;
- twórczość;
- „Lato, lato, lato czeka”;
- muzyczny konkurs klasowy.

VI. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY – II PÓŁROCZE

CELUJĄCY – 6

Uczeń:

- bezbłędnie rozpoznaje instrumenty strunowe i dzieli je na grupy;
- potrafi wyjaśnić sposób wydobywania dźwięku;
- bardzo dobrze zna najważniejsze fakty dotyczące młodości Chopina;
- rozpoznaje mazurka i krakowiaka;
- zna charakterystyczne cechy krakowiaka;
- rozpoznaje synkopę;
- zna podstawowe instrumenty ludowe;
- rozpoznaje folklor wybranych krajów sąsiadujących z Polską;
- rozpoznaje rodzaje chórów;
- rozumie pojęcie a cappella;
- rozpoznaje muzykę ilustracyjną i programową;

- potrafi samodzielnie stworzyć muzyczną ilustrację;
- zna i stosuje różne rodzaje akompaniamentu;
- rozpoznaje rock and roll i wykonuje jego podstawowy krok;
- tworzy własne rytmy i akompaniamenty;
- śpiewa z dużą swobodą i interpretacją;
- bardzo dobrze gra na instrumencie;
- aktywnie uczestniczy w działaniach twórczych.

BARDZO DOBRY – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze zna podział instrumentów strunowych;
- rozpoznaje ich brzmienie;
- zna najważniejsze informacje o młodości Chopina;
- zna pojęcie mazurka;
- zna charakterystyczne cechy krakowiaka;
- rozpoznaje synkopę;
- zna wybrane instrumenty ludowe;
- zna podstawowe informacje dotyczące folkloru sąsiadów Polski;
- zna rodzaje chórów;
- rozumie pojęcie a cappella;
- rozpoznaje muzykę ilustracyjną i programową;
- zna podstawowe rodzaje akompaniamentu;
- śpiewa poprawnie poznane piosenki;
- gra proste melodie;
- wykonuje rytmy i akompaniamenty;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach.

DOBRY – 4

Uczeń:

- zna podstawowy podział instrumentów strunowych;
- rozpoznaje niektóre instrumenty;
- zna podstawowe informacje o Chopinie;
- zna pojęcie mazurka;
- zna podstawowe cechy krakowiaka;
- rozpoznaje synkopę;
- zna wybrane instrumenty ludowe;
- rozpoznaje chór i solistę;
- zna podstawowe rodzaje chórów;
- zna pojęcia muzyka ilustracyjna i programowa;

- zna podstawowe rodzaje akompaniamentu;
- śpiewa w grupie;
- wykonuje proste utwory instrumentalne;
- uczestniczy w działaniach rytmicznych i ruchowych.

DOSTATECZNY – 3

Uczeń:

- wymienia podstawowe instrumenty strunowe;
- rozpoznaje niektóre instrumenty;
- zna wybrane informacje dotyczące Chopina;
- zna pojęcie krakowiaka;
- rozpoznaje podstawowy rytm krakowiaka;
- z pomocą rozpoznaje synkopę;
- wymienia niektóre instrumenty ludowe;
- zna pojęcie chóru;
- rozpoznaje muzykę ilustracyjną;
- zna podstawowe pojęcie akompaniamentu;
- śpiewa w grupie;
- podejmuje próby gry;
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela.

DOPUSZCZAJĄCY – 2

Uczeń:

- rozpoznaje pojedyncze instrumenty strunowe;
- zna pojedyncze informacje o Chopinie;
- rozpoznaje krakowiaka;
- zna pojedyncze pojęcia związane z muzyką ludową;
- rozpoznaje chór;
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje muzykę ilustracyjną;
- zna pojęcie akompaniamentu;
- podejmuje próby śpiewania i gry;
- uczestniczy w działaniach muzycznych.

NIEDOSTATECZNY – 1

Uczeń:

- nie rozpoznaje podstawowych instrumentów;
- nie opanował podstawowych wiadomości;

- nie podejmuje prób śpiewania;
- nie wykonuje ćwiczeń rytmicznych;
- nie podejmuje prób gry;
- nie uczestniczy w działaniach muzycznych mimo pomocy;
- nie wykazuje postępów.

VII. OCENA ROCZNA – KONIEC KLASY V

Ocena roczna uwzględnia pracę i osiągnięcia ucznia w całym roku szkolnym, ze szczególnym uwzględnieniem postępu i opanowania wymagań przewidzianych dla klasy V.

CELUJĄCY – 6

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności w stopniu wykraczającym poza wymagania podstawowe;
- samodzielnie i bardzo dobrze śpiewa;
- bardzo dobrze gra na instrumencie;
- swobodnie posługuje się podstawowym zapisem nutowym;
- rozpoznaje i stosuje poznane znaki muzyczne;
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne;
- zna metrum, tempo, dynamikę i agogikę;
- rozpoznaje instrumenty;
- zna najważniejsze wiadomości o Chopinie;
- rozpoznaje polskie tańce narodowe omawiane w klasie;
- zna folklor wybranych krajów;
- rozpoznaje rodzaje chórów;
- rozumie muzykę ilustracyjną i programową;
- zna rodzaje akompaniamentu;
- samodzielnie tworzy proste struktury rytmiczne i muzyczne;
- podejmuje improwizację;
- wykazuje dużą aktywność i inicjatywę;
- może reprezentować szkołę w przedsięwzięciach muzycznych.

BARDZO DOBRY – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował materiał klasy V;
- poprawnie śpiewa poznane piosenki;
- gra proste melodie;

- prawidłowo wykonuje rytmy;
- zna i stosuje poznane terminy;
- rozpoznaje formy muzyczne;
- rozpoznaje podstawowe instrumenty;
- zna najważniejsze wiadomości o Chopinie;
- rozpoznaje krakowiaka;
- zna podstawowe informacje o folklorze;
- rozpoznaje rodzaje chórów;
- zna muzykę ilustracyjną i programową;
- zna rodzaje akompaniamentu;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- potrafi uzasadnić swoje wypowiedzi dotyczące muzyki.

DOBRY – 4

Uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności;
- poprawnie wykonuje podstawowe zadania;
- śpiewa w grupie;
- gra proste melodie z niewielką pomocą;
- zna podstawowe pojęcia;
- rozpoznaje podstawowe formy;
- zna najważniejsze instrumenty;
- zna podstawowe informacje o Chopinie;
- zna krakowiaka i jego charakterystyczne cechy;
- zna podstawowe rodzaje chórów i akompaniamentu;
- uczestniczy w działaniach muzycznych.

DOSTATECZNY – 3

Uczeń:

- opanował wiadomości konieczne do dalszej nauki;
- zna podstawowe pojęcia muzyczne;
- rozpoznaje wybrane znaki;
- zna podstawowe wartości rytmiczne i metrum;
- śpiewa w grupie;
- podejmuje próby gry;
- rozpoznaje niektóre instrumenty;
- zna podstawowe informacje o Chopinie;
- rozpoznaje krakowiaka;
- zna podstawowe pojęcia dotyczące chóru i akompaniamentu;

- z pomocą nauczyciela wykonuje większość podstawowych zadań.

DOPUSZCZAJĄCY – 2

Uczeń:

- opanował minimum wiadomości;
- zna pojedyncze pojęcia;
- rozpoznaje niektóre znaki muzyczne i instrumenty;
- podejmuje próby śpiewu;
- podejmuje próby gry;
- wykonuje najprostsze rytmy;
- z pomocą nauczyciela wykonuje podstawowe zadania;
- uczestniczy w lekcjach w ograniczonym zakresie;
- wykazuje minimalny, ale zauważalny wysiłek.

NIEDOSTATECZNY – 1

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszej nauki;
- nie zna podstawowych pojęć;
- nie wykonuje podstawowych ćwiczeń;
- nie podejmuje prób śpiewu ani gry;
- nie uczestniczy w lekcjach mimo podejmowanych przez nauczyciela działań;
- nie wykazuje postępów;
- nie spełnia minimalnych wymagań edukacyjnych.

VIII. KRYTERIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Ocena uwzględnia:

1. Aktywność muzyczną, śpiew, grę, rytmikę, ruch, słuchanie.
2. Wiedzę, terminy, zapis muzyczny, formy, instrumenty, historię muzyki, kulturę muzyczną.
3. Twórczość, improwizację, tworzenie rytmów, tworzenie akompaniamentu, muzyczne ilustracje.
4. Pracę ucznia, systematyczność, przygotowanie, zaangażowanie, współpracę, postępy.

Beata Świdarska